

EL PIT-ROIG

EXPLICA UNA LLEGENDA...

Text i fotografies:
RICARD DEL RÍO

A principis d'hivern, el bosc estava tot nevad i els animals ho tenien molt difícil a l'hora de trobar menjar. Hi havia un ocell que buscava sense èxit alguna cosa comestible per tal de sobreviure, però degut a la gran capa blanca que cobria tot el bosc, la feina de trobar aliment no era gens fàcil. Com que s'estava fent fosc, va decidir buscar refugi per passar la nit. Quan ja havia perdut tota esperança, va veure una llum al fons de la vall i en acostar-s'hi va trobar un pastor que havia encès un gran foc per escalfar-se. L'ocell va estar hores i hores escalfant-se prop del foc, però tan a prop, que l'escalfor del foc va quedar-li marcada al pit i a la cara, i aleshores aquest ocell va rebre el nom de pit-roig.

Un ocell que ens visita a l'hivern

El pit-roig és un ocell que resulta inconfusible per la taca de color taronja que té al pit. Les ales i el dors són d'un gris marronós, els ulls negres i brillants i les potes marrons. Té una forma arrodonida, sobretot a l'hivern, ja que aleshores diu el plomatge estarrufat, per protegir-se del fred. És un ocell conegut amb diferents noms segons les zones i les poblacions; així, a més de pit-roig, també se l'anomena pitell, barba-roig, rei, reietó, rupit i pita-roig. És un ocell de costums fixos: li agrada parar-se dalt de punts elevats, com tanques, cartells, arbres, per observar el que l'envolta i buscar aliment. La forma del bec, punxegut i estret, ens dona una idea de la seva alimentació: és bàsicament insectívora; caça cucs, aranyes, insectes que arreplega per terra i entre la fullaraca del bosc. A la tardor i a l'hivern, com que hi ha manca d'insectes, també s'especialitza a menjar llavors i fruits. A l'hivern, també vénen pit-roigs del centre d'Europa, ja que a les nostres terres hi ha un clima més bo. Aquests ocells «nous» migren d'Anglaterra, el nord de França, Àustria..., i buscaran un lloc que no estigui ocupat per altres pit-roigs. Finalment, a la primavera, tornaran al lloc d'origen.

Baralles a l'hivern

El pit-roig és un ocell molt territorial, és a dir, no deixa que altres ocells de la seva espècie entrin al lloc que ocupa. Fins i tot fora de l'època de cria, si es troben dos pit-roigs al mateix territori, es barallen fins que el vencedor expulsa l'intrús. Aquest fet va ser demostrat per un ornitòleg anglès, que va fer un experiment per veure quin era el motiu que feia que dos ocells es barallessin. En una branca va posar un pit-roig dissecat sense taca al pit, i en una altra va posar un tros de cotó amb una taca roja, que imitava la coloració del pit-roig. La sorpresa d'aquest home va ser gran quan va veure que l'ocell atacava el cotó pintat fins a desfer-lo totalment, mentre que al pit-roig sense taca no li feia res. D'aquesta manera va descobrir que la taca que tenen els pit-roigs és el que desencadenava la lluita i feia que dos ocells es barallessin.

1. El pit-roig és un ocell que podem trobar en boscos caducifolis i de fulla perenne. 2. Li agrada parar-se en llocs elevats. 3. La taca vermella del pit resulta inconfusible. 4. Tot i que és un ocell típicament forestal, també se'l troba en jardins i horts. 5. Com altres animals, molts cops és atropellat a les carreteres. 6. És de costums fixos: es para sempre als mateixos llocs.

1

Reproducció

A diferència d'altres ocells, la femella i el mascle són gairebé idèntics i costa força descobrir qui és un i qui l'altre. Quan arriba el bon temps, agafen un petit territori i el defensen d'altres ocells. Seguidament, comencen la construcció d'un niu, que queda ben amagat entre la vegetació i és difícil de veure. El niu té forma de tassa i és fet de fulles seques: per dins hi ha molsa i una capa de pèls i plomes. Són ocells que ocupen les caixes-niu i de vegades poden ocupar nius d'oreneta o de merla. Acostumen a fer dues postes d'entre tres i sis ous, tot i que a vegades se n'han trobat de fins a dotze ous. Un cop neixen els petits, els pares els alimenten sense descans fins que al cap de dues setmanes surten del niu. En aquesta època encara no volen gaire bé i per tant poden ser víctimes de depredadors. La coloració dels joves, d'un color gris verdós, és molt diferent de la dels pares. A finals d'estiu, els apareix la taca vermella que tenen els adults, i aquest és el senyal per a sortir del territori on s'estaven i començar una nova vida.

6

